

**ATVIRAS LAIŠKAS**  
**EUROPOS VALSTYBIŲ PARLAMENTŲ PIRMININKAMS**

Vilnius, 2018 m. kovo 11 d.

Mes, Lietuvos Respublikos, Lenkijos Respublikos ir Latvijos Parlamentų Pirmininkai, tvirtai remiame ir išreiškiame įsipareigojimą skatinti energetinį saugumą ir šaltinių, tiekėjų ir maršrutų – pagrindinių energetikos sąjungos elementų – diversifikavimą. Mes taip pat esame susirūpinę dėl Rusijos nuolatinių pastangų vardan politinių paskatų pasinaudoti energetikos interesais ir taip pakenkti Europos ir euroatlantinei vienybei.

Nors formaliai „Nord Stream 2“ yra pristatomas kaip komercinis projektas, jis iš tiesų yra Rusijos valstybinės politikos instrumentas. Projektu „Nord Stream 2“ nesiekama diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius. Projekto tikslas – pagilinti ES, ypač Vidurio ir Rytų Europos šalių, energetinę priklausomybę nuo Rusijos ir taip išlaikyti jų pažeidžiamumą.

Energetinis saugumas yra pagrindinis veiksnys, siekiant vieningos ir klestinčios Europos, kurioje konkurencija ir laisvosios rinkos principai yra pagrindinės sėkmę lemiančios sąlygos. Todėl būtina investuoti į energetikos infrastruktūrą, ypač dujų jungtis ir papildomus dujotiekius, leisiančius skatinti gamtinių dujų tiekimo šaltinių įvairovę.

Jei vamzdynas galiausiai bus nutiestas, projektas „Nord Stream 2“, kaip ir bet kuris kitas infrastruktūros projektas, privalo būti įgyvendinamas visapusiškai laikantis ES teisės, ypač trečiojo energetikos teisės aktų rinkinio nuostatų. Todėl šiuo laišku raginame sparčiai priimti ES Dujų direktyvos pakeitimus ir perkelti juos į nacionalinę teisę, kad būtų taikomas vienodas požiūris į gamtinių dujų importo iš trečiųjų šalių į ES rinką infrastruktūrą. Įgyvendinti didelio masto projektą, neatitinkantį ES atviros dujų rinkos ir importo šaltinių diversifikacijos tikslų, yra žalinga. Dar didesnis susirūpinimas kyla matant, kaip didelės ES energetikos bendrovės, kurios pritraukiamos prie kiekvieno stambaus Rusijos dujų infrastruktūros projekto, yra panaudojamos Rusijos interesų palaikymui Europos Parlamente ir Europos Komisijoje. Tolesnė Rusijos gamtinių dujų tiekimo infrastruktūros plėtra gali padidinti jos įtaką bei ES pažeidžiamumą, nes tai gali sustiprinti priklausomybę nuo vieno tiekėjo ir vienintelio tiekimo maršruto.

Į projektą „Nord Stream 2“ reikia žvelgti iš platesnės šiandienos perspektyvos, atsižvelgiant į Rusijos informacinę ir kibernetinę priešišumą bei karinę agresiją. Todėl raginame Europos valstybes apriboti Rusijos galimybes imtis agresyvių veiksmų ir užtikrinti, kad projekto „Nord Stream 2“ veikla visapusiškai atitiktų ES teisės normas.

Raginame visas Europos šalis ir Jungtines Amerikos Valstijas pradėti tvirtą ir visapusišką dialogą, pagrįstą skaidrumu ir savitarpio pasitikėjimu, siekiant užtikrinti saugią, klimatą tausojančią ir visiems piliečiams prieinamą energiją.

Nuoširdžiai

Prof. Viktoras Pranckietis

Lietuvos Respublikos  
Seimo Pirmininkas

Marek Kuchciński

Lenkijos Respublikos  
Seimo Pirmininkas

Ināra Mūrniece

Latvijos Respublikos  
Saeimos Pirmininkė